

||| månadens epiztel

Epizteln rapporterar denna gång om en abortstorm hos nötkreatur i Västra Götaland, om en mjältbrands-

misstanke på Gotland och om ett fall av Nor98 i Gävleborg. Epizteln är ett samarbete mellan SVA och Jordbruksverket och är i det här numret sammanställd av Helena Ohlsson, SVA och Lollo Alling, Jordbruksverket.

UTREDNING AV ABORTSTORM

Stora problem med kastningar och svagfödda kalvar sågs i en mjölkbesättning belägen i Västra Götalands län. Under en tidsperiod affekterades mer än 30 procent av kalvningarna. Kalvar som dog föddes svaga, sög inte, hade kall nos med endotelskador/petekiella blödningar som ett band mellan näsborrarna och blödningar kring tandhalsar. En kalv och ett foster obducerades. För kalven kunde diagnosen fastställas till *Escherichia coli*-orsakad enterit och för fostret till akut purulent-nekrotiserande placentit. Prover togs från fostret/placenta för brucella, IBR och Q-feber men dessa analyser utföll samtliga negativt. Bakteriecodling genomfördes på placentan och odlingen utföll negativt för såväl allmän anaerob växt som specialodlingar för listeria och salmonella.

Djurägaren misstänker ett samband med vaccination mot bluetongue med det har inte kunnat styrkas av de obduktioner och analyser som gjorts. En sådan misstanke stöds inte heller av vare sig forskning eller biverkningsrapporter.

Med de patologisk-anatomiska diagnoserna och de negativa analysresultaten kunde epizooti-misstankarna avskrivas men utredning fortgår i besättningen.

MISSTANKE OM MJÄLTBRAND

Misstanke om mjältbrand väcktes i en medelstor nötbosättning på Gotland efter att först en ko och sedan en ungtjur dött akut. Kon uppvisade innan döden andningssvårigheter, svullnad i huvud- och halsregion samt emfysem på hela kroppen. Ingen feber uppmättes, provbehandling utfördes med kortison och antibiotika varpå kon avled. Vid intravenös injektion observerades att kons blod var mycket mörkfärgat. Mindre än tolv timmar senare dog en ungtjur utan några föregående symtom.

Fem dagar innan dödsfallen hade ensilage från ett nytt parti börjat användas. Det hade varit lite missfärgat men utan anmärkningar med avseende på doften. Ensilaget var inte jordnära skördat men grävarbeten hade eventuellt utförts vid fältet där det skördats. Vid foderbytet slutade fyra kor, inklusive den senare avlidna, att äta. De andra korna tillfrisknade med kortisonbehandling.

Vid veterinärbesök dagen efter att kon dött var kadavret likstelt (eller eventuellt stelt på grund av att det var fruset), emfysemet kunde inte kännas längre och det rann mörkrött blod ur analöppningen. Den döda ungtjuren var fullt likstelt men mörkrött blod rann ur nosen. Blodprov togs med vaccutainer från båda dju-

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

FOTO: US CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION.

Mjältbrandsbakterier (*Bacillus anthracis*) i Gram-färgning. Mjältbrandsmisstanken på Gotland kunde avskrivas efter att de tagna proverna analyserats.

ren och efter avslutad provtagning fortsatte mörkrött blod rinna ur kanylhålen.

Sammantaget gjorde anamnesen med ensilage av tveksam kvalitet som eventuellt skördats efter grävarbeten och de kliniska fynden med två plötsliga dödsfall och mörkrött blod som rann

ur kroppsöppningar på båda kadavren samt vid blodprovstagning, att misstanke om mjältbrand inte kunde uteslutas. Blodproverna analyserades med direktmikroskopi och bakterieodling. Båda analyserna utföll negativt med avseende på mjältbrand för båda djuren varpå misstanken kunde avskrivas. En möjlig differentialdiagnos skulle kunnat vara frasbrand, området är dock inte känt för att ha problem med detta. Diagnosen frasbrand kan ställas med hjälp av PCR-metoder på affekterade muskler men några sådana prover inkom inte från det aktuella fallet.

NOR98

Ett prov från ett får härstammande från en besättning i Gävleborgs län undersöktes på SVA inom rutinövervakningen för TSE med snabbtest som utföll positivt. Provet analyserades då enligt gängse rutiner med western blot, och diagnosen fastställdes till Nor98. Besättningen står under utökad övervakning i två år enligt TSE-förordningen. Det innebär att samtliga får över 18 månader som dör eller avlivas, alltså även djur som skickas till slakt, ska provas för TSE. Under denna tid har man också spärr för försäljning av livdjur. ■

noterat

Obligatorisk certifiering av grisgårdar

Den 1 april i år blev en ny tredjeparts-certifiering obligatorisk för att kunna leve-

ra griskött till den svenska marknaden. Alla landets grisgårdar kommer regelbundet att kontrolleras av en oberoende tredje part. Certifieringen blir ett kvitto på att gården upprätthåller Sveriges djurskydds krav, skrev lantbruksnäringsen i ett pressmeddelande den 15 mars.

Ansvärga för standarden som ligger till

grund för certifieringen är Sigill Kvalitetssystem AB. Ackrediterade certifieringsföretag går i god för att standarden följs. De revisorer som genomför kontrollerna är godkända av den statliga myndigheten Swedac och inte anställda av slakteriföretagen.

– Certifieringen är ett sätt att öka förtroendet för branschen bland våra kunder och konsumenter. Samtidigt ser vi till att de producenter som inte möter kraven nekas att leverera djur till slakterierna, säger Hans Agné, talesperson för den svenska slakterinäringen.

Alla grisgårdar ska kontrolleras minst vartannat år och parallellt genomförs, från 2011, regelbundet oanmälda stickprovskontroller hos producenterna baserat på en riskbedömning. Utöver det ska alla certifierade producenter genomföra egenrevisorer. Certifieringen kontrollerar att grisproducenterna uppfyller kraven på en rad områden, såsom stallmiljö, vatten och utfodring, läkemedel och smittskydd. ■

DermaPet hudvårdsserie – dermatologens val

LimePlus Dip
TrizEDTA
MalAcetic-serien

Förhandlare:

Dr. Baddaký Europe AB

www.drBaddaký.com

SweVet^{PM}